

при його виготовленні. Цікавою конструктивною особливістю є форма даху. Він може бути двоскатним або у формі піраміди.

Поєднання піраміди та вуликів – це могутній подвійний ефект, який сильним потоком омиває людину згори і знизу. Цікавим фактором є те, що навіть час у піраміді сприймається інакше ніж назовні. Всередині піраміди час прискорюється, оскільки відбувається викривлення простору. Ось чому в піраміді омолоджуються клітини.

Щоб діяв ефект піраміди необхідно, щоб за геометричною побудовою дах лікувального вулика був чотиригранною, рівнобічною пірамідою, грані якої чітко зорієнтовані на чотири сторони світу з правильним кутom нахилу граней.

На Івано-Франківщині пасічники взагалі створили лікувальний будиночок у формі піраміди. Висота галицької піраміди – 3,8 метра, довжина – 5 метрів 12 сантиметрів. Автор новинки Віктор Білаш каже, що аналогів такої споруди немає. Найважливіше витримати нахил кута граней: 51 градус, 51 хвилина 14 секунд. Дані пропорції піраміди відповідають пропорціям кристалу структурованої води, яку ще називають живою [1]. Завдяки цьому конструкція несе оздоровчий ефект, оскільки поновлює структуру води у клітинах організму. А подвоюється ефект під впливом бджолоїної енергетики.

Отже, лікувальні будинки для апітерапії мають ряд конструктивних особливостей, що впливає на як на лікувальний ефект, так і на вартість їх виготовлення та зручність в обслуговуванні.

Список використаних джерел

<http://www.ridneselo.com>

<http://www.ogo.ua>

<http://kamnu.net/index.php>

УДК 619:614.31:637.12.04/.07:636.2.034:612.664/.8

Штепуляк М.О., студентка IV курсу напряму підготовки «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»*

Подільський ДАТУ, м. Кам'янець-Подільський, Україна

ЕТОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ПРОДУКТИВНОСТІ КОРІВ ТА ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ МОЛОКА

Утворення молока у вимені корів залежить від стану вищої нервової системи. Коли дійна корова перед доїнням та у процесі доїння відчуває дію сприятливих чинників (комфортна ситуація) та умовних рефлексів, – продукція молока збільшується, якість його поліпшується.

* Науковий керівник – Приліпко Т.М., доктор с.-г. наук, професор

У тваринників багатьох країн популярним є вираз: «Дійна корова – раба умовних рефлексів». Коли під час підготовки корів до доїння сформовані звички – умовні рефлекси залишаються без уваги, кількість і якість молока різко знижується. За комфортних умов у лактуючих корів під час доїння відбувається активізація гіпоталамо-ендокринної системи, посилюється обмін речовин та підвищується функція молочної залози. Підвищення якості молока і продуктивності лактуючих корів залежить від багатьох складників, якими може керувати людина. Важливими є етологічні елементи, такі як, направлена годівля, попередження дії різноманітних стрес-чинників, що призводять до перенапруги центральної нервової системи. Рефлекс віддачі молока коровами під час доїння їх людиною створювався упродовж багатьох століть, який формувався на підставі рефлексу імпринтингу, тобто позитивних емоцій у тварин до людини, доброзичливого її відношення до дійних корів, забезпечення відповідного утримання, ритуалу доїння тощо. Закріпленню рефлексу молоковіддачі у корів сприяє й повноцінна та різноманітна годівля, наявність у раціоні смакових, дієтичних, профілактичних і лікувальних фітодобавок.

Відомо, що молоко корів та інших тварин після видоювання за будь-якої температури довкілля деякий час зберігає свої початкові смакові властивості, що зв'язано з дією особливих речовин – лактенінів, що надходять у молоко з крові, а в молоці їх можна визначити різними імунохімічними та імунобіологічними реакціями.

Стабільність молока залежить від пригнічення активності його мікрофлори речовинами бактерицидної дії - можуть бути як продукти органічного синтезу, добавлені у щойно видоєне молоко, так і направлена годівля тварин рослинами, що містять у своєму складі активні фітостабілізатори. Експериментально доведено, що під час додавання у раціон дійних корів трави дерев'я, елеутерококу, буркуна лікарського, борщевика, левзеї, зніту вузьколистого, материнки звичайної, обліпіхи, зеленої маси і насіння кропу, анісу, кмину значно подовжується бактеріостатична фаза молока. Усі перераховані трави, суміші трав, молокогінні складки мають позитивну дію за умови згодовування дійним коровам повноцінного різноманітного раціону. Вплив такого раціону зводиться до багатосторонньої дії на низку фізіологічних функцій організму - посилюють апетит, біохімічні процеси обробки кормових мас у передшлунках, сичугу та кишечнику, нормалізують бактеріальні та ферментативні процеси у шлунково-кишковому каналі, підсилюють фітоестрогенами гормональні функції лактуючої тварини. Багато рослин попереджують розвиток гнильної мікрофлори у травному каналі, активізують біохімічні процеси печінки (продукування жовчі, дезінтоксикаційний ефект тощо). Деякі із названих рослин стимулюють функцію залозистого і нервового апарату вим'я, загаль-

ного обміну речовин, підвищують коефіцієнт корисної дії корму. Крім того, доведено, що сапоніни, алкалоїди, глікозиди, флавоноїди, ароматичні та інші речовини кормових рослин також активно пригнічують мікрофлору молока, подовжуючи його бактеріостатичну стадію. Під час вільного випасання тварини вибирають на пасовищі необхідні для себе трави, залишаючи шкідливі, отруйні. Підсилення рефлексу молоковіддачі досягається видоюванням корів на постійному місці. Під час доїння коровам потрібно забезпечити етологічний комфорт, найвище емоційне переживання. Відмічено, що надій молока значно зменшується у тих випадках, коли корів доять у різних місцях, різний час, коли не дотримуються прийнятої черговості. Надої знижуються, якщо звичні кормові добавки що, стимулюють молоковіддачу, замінюються на гірші, погіршується якість води для напування, відбувається зміна операторів тощо. У корма, для стимуляції молоковіддачі, необхідно добавляти дієтичні і смакові приправи, які слід змінювати кожні 5–7 днів, що сприяє травленню у лактуючих корів і підвищує смакові якості молока.

Створення етологічного комфорту, відпрацьованого для лактуючих корів, завжди призводить до підвищення кількості та якості молока. На сьогодні вивчений вплив і великої кількості стрес-чинників, що призводять як до зниження надоїв у лактуючих корів, так і вмісту жиру та білка в молоці, розвитку спонтанної тимпанії, порушенню статевого циклу, а у тільних корів – до виникнення абортів і навіть летальності.

Для підвищення якості молока й продуктивності лактуючих корів необхідно виключити усі стрес-чинники. Попередження виникнення стрес-стану досягається дотриманням охоронного режиму під час доїння корів, відпочинку, випасання, напування водою на пасовищі, температурного режиму води для напування корів у холодний період року, захисту від шкідливих комах, гризунів, отруєнь шкідливою рослинністю, органічною чи мінеральною отрутою тощо. Охоронний режим повинен дотримуватися і за використання собак для випасання худоби, застосування батогів для «виховування» корів, подавання пастухом розпорядних команд для регулювання поведінки реактивних тварин та інших подібних ситуацій. Потрібно виключити усілякі примусові дії під час загону дійних корів у приміщення, де відбувається доїння. З цією ж метою необхідно попереджувати усіляку «самодіяльність» тварин щодо винайдення сторонніх смакових і дієтичних речовин, в яких має потребу їх організм. Подібні дії тварин призводять до зниження молочної продуктивності та виникнення низки тяжких хвороб. Для профілактики стрес-стану у лактуючих корів необхідно правильно формувати групи тварин для спільного утримання. Тварин слід підбирати з урахуванням етологічних, анатомо-фізіологічних, породних особливостей. Стрес-стан у тільних корів часто з'являється

тоді, коли вони під час отелення залишаються на місці їх постійного стійлового утримання, що у багатьох випадках призводить до затримки посліду, виникнення різних післяродових ускладнень, захворювання новонародженого теляти.

Таким чином, успішне вирішення проблеми підвищення продуктивності тварин та якості молока припускає створення для дійних корів обов'язкового мінімуму життєвих умов, що сформувалися в процесі їх еволюції: забезпечення тварин повноцінними рослинними кормами, що містять комплекс речовин, підсилюючих бактеріостатичну фазу молока; попередження адинамії у дійних корів, стрес-чинників і дискомфортних умов утримання. Усе це свідчить про невичерпні джерела підвищення кількості та якості молока.

УДК 636(477.43).2013”

Ягольницький О.А., студент V курсу спеціальності «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»*

Подільський ДАТУ, м. Кам'янець-Подільський, Україна

СТАН ТВАРИННИЦТВА В ХМЕЛЬНИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ ЗА 2013 РІК

Розвиток сільського господарства в цілому не може бути ефективним без розвитку галузі тваринництва. У Хмельницькій області у 2013 році валове виробництво продукції сільського господарства становило 11522,6 млн. грн. В тому числі продукції тваринництва – 3550,2 млн. грн., або 30,8%. Зростання валового виробництва продукції тваринництва у 2013 році порівняно із 2012 роком склало 11,6%. Частка Хмельницької області у загальнодержавному виробництві продукції тваринництва становить 4,6%, або восьме місце серед всіх регіонів України.

Потрібно відмітити тенденцію до зростання виробництва продукції тваринництва у сільськогосподарських підприємствах у 2013 році. Так, валове виробництво продукції тваринництва у сільськогосподарських підприємствах склало 1578,9 млн. грн., зростання склало 131,4%. У господарствах населення – 1971,3 млн. грн., або 99,5% до 2012 року. Проте, валове виробництво продукції тваринництва в селянських господарствах складає 55,5%.

Зростання виробництва продукції тваринництва можливе двома шляхами: це збільшення поголів'я тварин і зростання показників продуктивності.

* Науковий керівник – Шуплик В.В., кандидат с.-г. наук, доцент